

De huiswaluw in Zeeland (II)

Door J. C. Wedts de Swart

Naar aanleiding van m'n artikeltje in „Het Vogeljaar”, 18e jaargang — februari 1970 — pag. 221-223, betreffende het huiswaluw-nestenonderzoek in Zeeland 1967-1969, ter aanvulling het volgende:

Van de heer H. Enkelaar uit Oostburg, die de stuwende kracht is geweest van het onderzoek, ontving ik nog talrijke gegevens waardoor de 8000 getelde nesten die in genoemd artikel (dat ik in september 1969 schreef) vermeld staan véér is overschreden. Deels door nog vele nagekomen waarnemingen, deels door talrijke tellingen die nadien alsnog zijn verricht. De stand van de huiswaluw in Zeeland is daarmee gekomen op 12.524 getelde nesten in 1969 (!) zodat een schatting van 13.000 à 15.000 nesten alleszins verantwoord lijkt. (vijftienduizend nesten als minimumgrens, die ik aanvankelijk schatte, is in overleg met Enkelaar gecorrigeerd in bovenvermelde aantallen).

Ondanks het vele werk van de heren H. Enkelaar, M. van Doeselaar, K. de Kraker, leden van de C.J.N. e.v.a. en bovendien dankzij de medewerking van abonnee's van de dagbladen „De Stem” en de „P.Z.C.” is toch „nog maar” 60 à 70 % van Zeeland onderzocht. Grote delen van Zuid-Beveland, Tholen, Sint Philipsland etc. zijn nog „blanco”. Voorts is het opvallend dat de bewoners van Schouwen en Duiveland, dat nog wel het meest „vogelminded” is — de vogelwacht heeft er vele honderden leden — het op enkele tellingen van o.a. de Jeugdvogelwacht na, geen gegevens hebben doorgegeven. Totaal werden 367 nesten geteld op Schouwen en Duiveland (med. H. Enkelaar en J. W. Eckhardt).

Uit de gegevens die ik van de heer J. Philippona mocht ontvangen blijkt dat ook in 1969 Zeeland beschouwd mag worden als hét bolwerk van de huiswaluw in Nederland. Doch ook elders neemt de soort toe! (of is zich aan het herstellen?)

Duidelijk is komen vast te staan dat het gestelde in de „Avifauna van Nederland” (1962) die de huiswaluw als „vrij talrijk” omschrijft d.w.z. 2500

tot 10.000 paar, ongetwijfeld correctie behoeft. Eerlijk gezegd: gelukkig maar, er blijken immers nog (of wéér) méér huiszwaluwen in ons overvolle land te huisvesten, dan de commissie indertijd had durven schatten... Van de ornitholoog de heer M. J. Tekke vernam ik dat hij de copy voor de geheel herziene „Avifauna van Nederland” die nog in 1970 verschijnt heeft aangepast aan de resultaten van het landelijk onderzoek, dat zoals bekend geschiedde onder auspiciën van het Contactorgaan voor Vogelstudie van de K.N.N.V.

Het moeizame werk dat velen maandenlang en dat enige jaren achtereen hebben verzet is „officieel” erkend.

Ik hoop dat ook met de resultaten betreffende andere vogelsoorten die de laatste jaren onder de loupe — lees veldkijker — zijn genomen, rekening wordt gehouden door een ieder die meent wat over de „Nederlandse” vogelstand openbaar te moeten maken. Het werk van honderden serieuze amateurs is dan niet voor niets geweest.

Opgemerkt zij nog, dat 12.524 nesten nog geen 12.524 paar betekent, daar een gedeelte een vervolgnest maakt. Anderzijds is het zó, dat vele in het eerste nest, voor de tweede keer broeden. Er zijn mij gevallen bekend dat een derde vervolgbroedsel werd geboren. Dat er in totaal bijzonder veel jonge huiszwaluwen moeten zijn uitgevlogen laat zich licht raden, zelfs als we voor het eerst broed twee uitgevlogen jongen per nest aannemen, komen we al op enkele tienduizenden exemplaren. In 1968 waren daarbij twee albino's t.w. 1 ex. Colijnsplaat (med. J. Lamse) en 1 ex. Rilland Bath (med. J. de Leeuw).

- *J. C. Wedts de Swart, Noordbolwerk 3, Middelburg*

De valkerij in de Nederlanden

Dit derde jaarboek van het Nederlands Valkeniersverbond „Adriaan Mollen” (1969) bevat behalve het ornithologisch jaarverslag: seizoen 1968-1969 van H. J. Slijper waarin de belangrijkste gegevens en resultaten van dat seizoen naar voren gebracht, de volgende artikelen: Recente inzichten in de relatie tussen bestrijdingsmiddelen en roofvogels door J. H. Koeman; Bij een foto (één in ca. 1908 genomen foto van valkeniers in Valkenswaard) door G. A. van Nie; Haviken op de vliegbasis Leeuwarden (de havik voor vogelafweer op vliegvelden) door A. van Arendonk; Een methode, die valkeniers geneigd zijn over het hoofd te zien! door Piet Cramer; Een witte raaf,

een havik zonder kuren. (Th. Velthuizen); Op jacht met een wilde slechtvalk (H. J. Slijper) en verslagen over internationale bijeenkomsten (te Woodhall-Spa en Opcno). Elk artikel heeft een Engelse samenvatting. De uitvoering van het jaarboek dat 48 pag. telt mag bijzonder keurig verzorgd genoemd worden. Jammer dat de redactie er nog niet gemakkelijk toe kan komen het woord stootvogels in plaats van roofvogels te gebruiken. Ofschoon dit jaarboek uitsluitend ten behoeve van de leden werd uitgegeven, kan het besteld worden bij de heer G. A. van Nie, Moormanlaan 11, Knegsel (post Steensel) na storting van f 3,80 (voor België B.fr. 62,—) op postgironr. 1023800.

J.T.